

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 ft — kr.
Fél évre 3 ft — kr.
Negyed évre 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel.

Felolós szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Kazinczy-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kosuth-utca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.

Nyitlár soronként 20 krajczár.

Főrendi kortestanya.

Nagyon szomorú szerep jutott ki Magyarországra hercegprímásának. A püspöki konferencián élére kellett állania azoknak, akik maguknak a választások alkalmával előjogokat akarnak szerezni a törvénytelenségekre, akik privilegizálva akarnak lenni arra, hogy az államtörvényeket kijátszhasssák és teljesen nevétségessé tehessék azt a nagy apparátussal készült kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslatot, — amely hivatva van Magyarországon a választási korrupciókat megszüntetni.

A főrendek háza tegnap tehát valószínű kortestanyája lett a papi agitációnak. Az az álmos természetű és különben is monoton testület egyszerre csak föllevenedet és a clerus összes szövívői összefogóztak, hogy a világhosszúságot eloltsák és sötétte tegyék újból a választások mezéjén.

Kiváltság kell nekik: papi kiváltság. Jog az izgatásra — jog arra, hogy a templomból kortes tanyát csináljanak, — jog arra, hogy még a vallási kegyességekkel is czigéért csinálhassanak a saját politikájuknak, hogy izgathassanak, hogy a fenséges néppártot az államhatalommal szembe állíthassák, hogy törvényesen büntetlenséget biztosítsanak maguknak minden a jövőben elkövetendő olyan cselekményért, a melyért más polgárt börtönbe vetnek.

Ilyen kiváltságot akarnak akkor, a mikor a szószék — paragrafus ellen olyan elkeseredetten harcolnak amint harcoltak egy ízben 1896-ban. Nagy a bizalmuk, hogy ez a harc a sötétség harca újra sikerülni fog és újból meglesz az a szabadalmuk, a melyet az egyházpolitikai törvényjavaslat idejében kivettek a maguk részere.

Nyíltan hirdették, hogy a törvény nem kötelez, izgattak ellene, tanatizálták a vallásfelekezeteket. A hecc-káplánok szabadon garázdálkodtak és a helyett, hogy papi hivatásuknak tettek volna eleget a szeretet tanának terjesztésével: gyűlöletet szítottak. A hecc-káplánok kortesei gyűltek össze tehát

újból a magyar főrendiházban, hogy a liberalizmust újból fejbe verjék.

Ha ez a fekete észjárás újra teret tudna hódítani abban a főrendiházban, akkor valóban elérkezettnek látjuk az időt arra, hogy a törvényhozásnak ez a második faktora alaposan reformáltassék. Akkor csakugyan meg kell győződnünk arról az igazságról, hogy a pap nem arra való, hogy törvényt csináljon, hanem hogy annak engedelmességedjek. Mert lehet-e törvényalkotást bizni arra, aki a megalkotandó törvény tisztasága ellen küzd, lehet-e törvényalkotást bizni arra, aki államot akar képezni az államban és aki előjogokat akar biztosítani magának izgatásra és bujtogatásra, sőt aki ezért még teljes büntetlenséget is követel.

Műtárlat a vidéken.

A „Budapesti Napló“ megtestesítette már azt az eszmét, amelyet a B. U. a napokban itt megpendített és amelynek testté választását mi is óhajtottuk.

Tegnapelőtti számában jeleníti a B. N., hogy az ország nagyobb városaiban műtárlatot fog rendezni és pedig egy hónapon belül a legelső ilyen tárlata valamely vidéki városban meg fog nyílni.

Őszinte örömmel üdvözlöljük a „Budapesti Napló“ szerkesztőségét, amely ime rövid idő alatt szövetkezett a művészek legkitünőbbjeivel és bemutatja a vidékieknek is a magyar művészek legkitünőbb alkotásait!

Ezek a tárlatok sikerülni fognak, mert a magyar művészek színe java ott van abban a névsorban, amely „az ő művészi munkásságuk legjavát“ mutatja be az országnak.

Munkácsi, Benczúr, Bruck Miksa, Lotz, Mark Lajos, Stóbl, Zala, Róna, Kallós és Telcs neveit olvassuk azok hosszú lajstromában, kik ezeken a tárlatokon részt vesznek.

(Egy név hiányzik a szép névsorból és ezt azért említjük fel, mert bácskai és igazán szeretők volna az ő műveit is látni a bácskai nagyobb városokban. E i s e n h u t Ferencz nevét nem látjuk a B. N. szövevénye között, aki — büszkén mondhatjuk — legnagyobb nevű festőink között is első helyen áll.)

És most, hogy a Budapesti Napló indítja meg a tárlatok sorát, a városunkban megpendített azt az eszmét, hogy rendezzünk szép művészeti kiállítást, — azt hisszük nem kell ebben a megkezdett, vagy megkezdenni

akart irányban folytatni, hanem alakuljon egy bizottság társadalmunk előkelő osztályából — amely oda törekedjék, hogy nagy nevű művészeinket illően fogadhassuk, karolja fel lelkesedéssel a rendezendő műtárlat nemes ügyét, hogy mikor a magyar művészet ide jön hozzánk, hogy „új kultúrát adjon“ azon legyünk, hogy az meg nálunk „új életet öltöztessen!“

—ő.

Különfélék.

Meghurczolt becsület.

A leghitványabb rágalom által koholt szomorú ügyre kell ma ismét visszatérnünk. Ismételtén foglalkoznunk kell a vasárnapi lapokban megjelent szenzációs madarasi esetről — melyből hál' istennek egy szó sem igaz — de a mely bejárta az egész országot, szenzációs hírt adott a hírlapoknak és meghurczolt egy család és egy pap becsületét: néhány napra.

És az egész országban minden újságolvasó ember tudott már vasárnap reggel arról, hogy a madarasi jegyző agyonlőtte az ottani fiatal káplánt, — csak Madarason nem tudtak az esetről, csak az nap este. A jegyzőék meg csak másnap reggel olvasták szörnyülködve ezt a rémes históriát, amelyet egy rosszakaró fráter terjeszthetett el róluk.

Tegnapelőtti megjelent szerkesztőségünkben a P a l a P á l jegyző, — egy intelligens megnyerő külsejű uri ember és megkért: mondanók meg, ki küldte be nekünk ezt az aljas hírt, a melynek tudósítók is felült.

Bajai tudósítónk teljes jóhiszeműséggel írta meg a dolgot, mert tényleg egész Baján elvált terjedve szombaton a hír, de sőt a káplán szülei a temelésre is kiutaztak — tudósítónk tehát éppen úgy felült a hazug rágalomnak, mint a hogy felülték a több lapok tudósítói és az egész közönség, amelynél a hazugságot terjesztették, — tehát őt nem vádolhatjuk még a felületesség bűnével sem.

Hogy kinek állott érdekében és miként terjeszthet ilyen hírt — azt igazán nem tudjuk véges eszünkkel felfogni.

A jegyzőék ismerték ugyan a káplánt, de nem is járt házukba, de sőt már két hete át van más község plébániájára helyezve. Az nap tehát Madarason sem volt!

Nem tudjuk és nem is áll hátalmunkban megtudni, hogy ki volt e hír rozslékű szerzője és terjesztője — de a családi békéjéből felzavart és becsületében meghurczolt jegyző némi elégtételül kérjük lapársainkat, hogy a lapjukban megjelent hírt demontálják.

— **Lapunk legközelebbi száma a köbessé ünnep miatt vasárnap reggel jelenik meg.**

— **Harmincz évig pénztárnok.** A szabadkai takarékpénztár és népbank fizlikara ritka szép ünnepélyt ült ma este a „Bárány szálloda“ egyik külön termében. Az ünnepelt Schrier György az intézetnek nyug. pénztárnoka volt, a ki az intézet alapítása vagyis 30 éve, hogy a pénztárnoki teendőket a legbecsületesebben végezte az intézetnél. 30 évi szolgálat után f. évi április 1-én a teljes fizetéssel ment nyugdíjba. Barátai és tisztelői a „Bárány szálloda“ éttermében tiszteletére szépen sikerült bankettet rendeztek.

— **Elköltözött ügyvéd.** Erdélyi Dóme Jankováczi ügyvéd, kinek néhány év előtt Szabadkán volt irodája — Jankováczról Veszprémbe költözött ahol fia Erdélyi Zoltán jónévű író a „Veszprém vármegye“ című politikai lap főszerkesztője.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Scheer Ármán ügyvéd irodáját Zomborban megnyitotta.

— **A kerületi betegsegélyző pénztár** zászlószentelési ünnepélyre lázasan folytak az előkészületek. A rendezőség fáradhatatlan buzgalommal működik közre a siker érdekében és bizonyosra vehető, hogy az ünnepély nagy erkölcsi sikerrel fog járni. A közönség körében is mindenütt nagy az érdeklődés. Mint értesülünk, az ünnepélyen a Máv. szegedi altiszti kör dalárdája is közreműködni fog.

— **Költözködik a kir. adóhivatal.** Bizony ideje volt már, hogy a kir. adóhivatal szebb és tágasabb helyiségbe költözködjék. F. hó 16-án délután és 17-én egész napon át vizik majd a sok pénz, értékpapirokat és iratokat a Bercsényi utcai Prokes-féle palota épületébe, amikor is az adóhivatalnál a hivatalos dolgok szünetelni fognak.

— **Kereskedelmi kör Zomborban.** Zomborban már évek óta érzik égető szükségét egy kereskedelmi körnek. Ennek létesítése érdekében vége a legszelebb körű intézkedések a legnagyobb érdeklődéssel megindultak. F. hó 7-én este 6 órakor Mayer István elnöklésével a „Korzó“ kávéház külön termében népes gyűlés volt, mely alkalommal a jelen voltak egyhangulag választották meg Roheim Károlyt elnöknek, Weidinger Zsigmond és Mayer Istvánt alelnöknek, Weidinger Lajost titkárnak, dr. Pataj Sándor, Bárány Zsigmond és Lövy Vilmos urakat pedig megbízták az alapszabályok elkészítésével. A jelen voltak lelkesedéssel ígérték, hogy az ügy érdekében mindent el fognak követni és így bizonyos, hogy az egyet mielőbb létesülni fog.

— **Érettségi vizsgálatok a gymnaziumban.** A helybeli gymnasium VIII-ik osztályában az osztályvizsgálatok f. hó 12, 13 és 15-ikén lesznek megtartva, a melyre 27 tanuló jelentkezett. Az érettségi írásbeli vizsgálat f. hó 16-tól 20-ig tartanak, a szóbeli érettségi 8, 9 és 10-ikén lesz. A többi osztályokban a vizsgák június 16-tól 20-ig a magánvizsgák június 15-től 21-ig tartanak meg.

— **Csendes örült.** A mentők tegnap reggel egy Makai Rozália nevű csendes örült szállították a kórházba elmebeteg osztályába, mert hozzátartozói attól féltek, hogy valami komolyabb baja eshet s e miatt a kórházba szállították.

— **Gondoskodás az arató munkásokról.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter már most gondoskodik arról, hogy aratás idejére a gazdáknak kellő munkaerőt biztosíthasson. A törvényhatóságokhoz intézett leirában a

miniszter felhívja ezeket, hogy írják össze mindazokat a mezei munkásokat, kik önhibájukon kívül foglalkozás nélkül maradnak. Együttal azonban értesítendő a munka adók is, hogy amennyiben munkáskézre szükségük lenne, e végből földművelésügyi miniszterinmhöz forduljanak. Minden eshetőséggel számolva, a miniszter az idén is gondoskodik munkástartalékról, melynek nagyságát azonban csak később fogja meghatározni, ha majd az összes adatok beérkeztek.

— **Ferenczrendiből — káplán.** Budanovics Vinczell ki egy évvel ezelőtt a ferenczrendiek sorából kilépett és a városnál kapott alkalmaszást, a pécsi püspök felvette kerülete egyik p'ebánijába káplánnak.

— **Párbaj.** G. Gy. és dr. M. L. gyógyszerészek tegnap délután kardpárbajt vívtak. dr. M. L. karjára egy kisebb vágást kapott, mire a segítők a viaskodást beszüntették. A párbaj oka: szóváltás.

— **Kémény tűz.** Ma reggel Geiger A. Mór házában kéménytűz volt. A kivonult tűzoltóság csakhamar lokalizálta a tüzet úgy, hogy semmi kár sem történt.

— **Öngyilkosság.** Zentán, Mucsi Dávid fiatal felesége Gordán Rozál csütörtökön — f. hó 7-én — reggel, házuk padlásán egy ruhaszártió kölére fölakasztotta magát. A 3 hónapos asszonyka hetek óta buskomoróságban szenvedett. Az említett nap reggelén mosás volt a háznál. A menyecske anyja rövid időre eltávozott hazulról és mire visszament, leányát nem találta a szobában. Keresésére indult s a legnagyobb rémületére a padlason lelte felakasztva, már akkor élettelenül. Bonczolás után pénteken reggel temették el az öngyilkos asszonyt nagy részvét mellett.

— **Hamis tízes bankó.** Az utolsó időben hamis 10 frtosok jöttek Ujvidéken forgalomba. A rendőrség nyomozása folytán Dobits Péra korcsmáros, a hamis pénz terjesztése gyanúja miatt le lett tartóztatva s lakásán a házkutatás megtartva, ami azonban eredményre nem vezetett. Dobitsot innen Zabalyára kísérték, ahol 3 drb 10-est amelyet állítólag ő adott ki, koboztak el. Szerdán Joczkovlla gör. kel. templomszolgáltól a póstán, amikor pénzt akart feladni egy hamis 10 frtos koboztatott el, az illető a hamis 10-est állítólag az ujvidéki só nagy árudában kapta, ahol egy százast váltott. A vizsgálat a banda kézre kerítése iránt nagyban folyik.

— **Mentőink április havi működése.** A mentő osztály a lefolyt hóban igénybe vett a következő eseteknél u. m. sebzés, sérülés 13, belső bajok 16, betegeknek a kórházba szállítása 27, elmebeteg szállítás 3, öngyilkosság, öngyilkossági kísérlet 5, tüzhöz kivonulás 5, hullásszállítás 5, összesen 74 esetben. A folyó évben 219 esetben, 1896 év szeptember 12-től pedig, a mai napig összesen 764 esetben működtek. Márczius és április hóban a gyűjtő perselyekben befolyt 33 kor. 92 fl.

— **Béla cigány hagedül.** Hogy Piros Józsiék megint visszakerültek hozzánk elhallgatott néhány napra a Béla gyerek muzsikája. Tegnap óta azonban megint muzsikál a mosolygós primásgyerek az ő bandájával, „kapakók is estek“ a szállodákban és pedig: hétfőn és csütörtökön: a Pest szálló, vasárnap a „Bárány“ éttermében, kedden pedig a „Nemzeti“ kávéházban családja ki száraz fájából a magyar nótákat a vendégek mulattatására.

— **Halálozás.** Hoffmann János asztalos, közszeretettben állott iparosaink egyike tegnapelőtt este súlyos betegség után kisznevett. Tegnap délután volt nagy részvét mellett a temetése.

— **Örült az utcán.** Ma este 8 óra tájban valami Peits Tuku'yác Félix nevű napszámos embert vezetett be a rendőrséghez ugyancsak egy napszámos ember. A szerencsétlent úgy találta a piac térnek egyik mellék utcájában földetlen fövel, folyton köpködött és kiabált, hogy valami bogár ment a szájába és azt nem bírja kiköpní. A rendőrség őrszobájában is kézzel lábbal hadonázott, mgnem a megjelent mentők lepedővel körülkötötték és a kórházba vitték. A szerencsétlen ember megörült. Hogy honnan került az utcára, azt a megindult vizsgálat fogja kideríteni.

— **Az iskola — meg a ringispil.** Nagy mulatságuk van a zsidóiskola növendékeinek. Közeledik a vásár, itt vannak a komédiák, a rettenetes vergők a czintányér és dobok. A nagytempomeótti teret — ugymondják legalább — parkirozzák (aki nem hiszi el nézze meg azt a husz darab beszürt karót — hogy leveledzik) szóval ennek miatta a komédiások kiszorultak erről a térről, helyet meg kell adni nekik, hát oda vitték egy részét a jóka-utczai iskola elé. — Fényes amerikai hajóhinta himbálldözik ott egész nap, a vergők meg akkora hangon muzsikál, mintha két katonabanda szólna, — belecsöngenek 5 percenként a muzsikába és az iskolás gyermekek vergők mellett tanulnak! Bocsanat, de ez talán mégse járja: akármilyen szépen szól is a vergőtörítés.

— **A ki arannyal kereskedik.** Zentáról írja tudósítónk: Ifj. Birczlin György érdekes módját találta ki a csalásnak. Egy ottani ékszerésznl Vreueics Dusan és P. karsz László által 45 frtért két darab súlyos rézrudat csináltatott és azokat bearányoztatta. Azután azt a rézrudakat szinarany gyantát sutyomban áruba bocsátotta. Kalmár Mihály csakhamar léprement és 1500 frtért megvette a termés aranyat. A rendőrség azonban ideje korán értesült a furfangos csalásról és Birczlin György uramat arany rudaival egyetemben abban a pillanatban tartóztatta le, amikor Kalmár a kialakított árat készpénzben és váltóban lefizette. Birczlin Györgyöt rögtön hűvösre tették. Érdekes, hogy abban az esetben, ha Kalmár a tanjáról a rézrudakkal békén távozhatott volna, őt az országon a szövetség két tagja lefűtelle volna, hogy a rudakat tőle elvegyék, mert az arany nagyon kapós és a jeles társaság már Ó-Becsén is szerzett a rézrudaknak gazdát, de először itt akarták azokat értékesíteni.

— **Állat az emberben.** Turián, Segulyev Bóza ó-becsei szerb földmives panaszt tett az elüljárósnágnál, hogy 14 éves leányát Radisity Gyóka szttamási lakós, a mint az a fatuba tartott, meglátadta, s állatias szenvedélyének martalékaul ejtette. Az esetről a csendőrség értesítetvén Radisitsot letartóztatta.

— **Megszorított rendőrök.** E hó 1-én, szerb husvét hétfőn délután, Jóczits (Sovjianszki) György, Ujvidéken Popovits Mária az arany galambhoz ezimzett vendéglőjében mulatott s e közben mint ez rendszeren a kólókban megszokott történni, a keze ügyébe kerülő üvegek és poharakat zuzta össze. A rend fenntartására oda kiküldött két rendőr őt illetelmes viselkedésre szólította fel, ami persze csak olaj volt a tüzre, mert Jóczits most már még jobban kezdett garázdálkodni. A rendőrök viselkedését megsohalkták s ői a korcsmából ki akarták vezetni, mire Jóczits hangos „hurrá“

kiáltással az egyik rendőrt torkon ragadta s elkezdett vele dulakodni, társai pedig székekkel, üvegekkel stb. a két rendőrt sarokba szorították, sőt Evits Vásza 20 éves suhanc már az első literes üvegből álló löveget is neki röpítette az egyik rendőr fejének, amit ez ügyesen kikerült s így csak mellét találta el, amikor a temerini-utcán álló 2 órszem társai segítségükre siettek őket kinos helyzetükből kisegíteni. A két főkolompóst és 14 társát letartóztatták. A virtuskodásnak folytatása a bíróság előtt lesz.

Letartóztatott ügyvéd.

— Saját tudósítónktól. —

Városszerte arról suttognak, hogy a vizsgálóbíró letartóztatott egy ügyvédet. Bizonyosat senki sem tud az esetről. Mi utánajártunk a dolognak és a beérkezett adatok alapján beszámolhatunk olvasóinknak arról, hogy tegnapielőtt tényleg letartóztatták Dr. Kalmár Antal ügyvédet, a kit ugyan már előzőleg a szabadkai ügyvédi kamara a fegyelmi eljárásal az ügyvédi gyakorlatától elmozdított.

A szennázás letartóztatásról a következőkben számol be tudósítónk:

Dr. Kalmár Antal mint ügyvédjelölt a fővárosi legelőkelőbb ügyvédi irodákban működött, főnökei mindenütt szerették mert rendkívül zseniális ember volt, nemcsak a jogi téren, hanem sokoldalú műveltsége, éles esze és szónoki tehetsége folytán kivált a budapesti ügyvédjelöltek közül.

Amikor az ügyvédi vizsgát letette, Topolyán telepedett meg, a hol néhány évi működés után nagy klientúrát szerzett magának, az egész környék parasztsága úgy ismerte, mint a legtehetségesebb ügyvédek egyikét, emiatt vakon bíztak benne a legkényesebb ügyekben is.

Néhány évi működés után, hogy miért, azt nem tudjuk, rosszabbul kezdett menni az irodája és dr. Kalmár hogy állítólag kártyaszenvédélyének eleget tessen, hozzányult az idegen pénzhez s mikor úgy felei a behajtott pénzeket kérték tőle, huzta-halasztotta a fizetést és felei nem egy ízben mentek ellene panasza csalás és sikkasztás miatt az ügyvédi kamarához és a büntető törvényszékhez, a legtöbb ügyből azonban sikerült kibujni, akadtak azonban olyan ügyek is, amelyekben vád alá helyezték s végülárgyalást is tartottak fölötté, amikor el is ítélték, úgy tudjuk azonban, a kir. Curia felmentette. Minthogy több fegyelmi ügy volt ellene folyamatban, az ügyvédi kamara is elmozdította az ügyvédség gyakorlatától.

Ekkor beköltözött Szabadkára családjával és itt egyik-másik ismerősének peren kívül, ügyeit végezte és kölcsön-közvetítési ügyekkel foglalkozott.

Két éve mult, hogy itt tartózkodik Szabadkán s ez idő alatt régi kliensei közül többen, akiknek pénzét megtartotta, gyakrabban látogatták meg, pénzt azonban sohasem kaptak tőle.

A vizsgálóbírósnál, dacára a tömeges feljelentéseknek, szigorubb intézkedést nem fogantatottak ellene s mindíg abban a hiszemben voltak, hogy az eddigi bűnös pénzmanipulációkkal felhagy s jobb utra fog térni, de úgy látszik hiába volt minden.

A mult év november havában történt, hogy egy petrovaszellői parasztagazda — kinek neve a vizsgálat érdekében titokban tartjuk —

felkereste Dr. Kalmárt, nem tudván azt, hogy az ügyvéd-ég gyakorlásától fel van függesztve, és megbízta, hogy petrovaszellői ingatlanaira szerezzen neki 1200 frt kölcsönt. Dr. Kalmár meghatalmazást vett a parsztagazdától és egyik pénztintézetnél, miután meggyőződtek arról, hogy a kölcsönkérő hitelképes, megszavazták neki az 1200 frtot, amelyről azonban váltót és kötelezvényt tartozott adni.

Dr. Kalmár behívatta a parsztagazdát, aláíratta vele a váltót és kötelezvényt, tehát az okiratokat beszerezvén a pénztintézetnél felvette az 1200 forintot. A parsztagazda egyre várta a pénzt de hiába, véglére is megúván a hosszas várakozást bejött Szabadkára az ügyvédhez és kérte tőle a pénzt vagy a váltót. Dr. Kalmár azonban kitérő válasszal elutasította a parsztagazdát. Ez azonban nem hagyta abba a dolgot, felkereste a pénztintézetet a hol legnagyobb meglepetésére azt a választ kapta, hogy az ügyvéd ur a pénzt felvette.

A parsztagazda ezek után másik fiskális-hoz ment akinek az ügyet előadva feljelentette Dr. Kalmár Antal csalás és sikkasztás miatt a szabadkai kir. ügyészségnél.

Ezen ügyben idézte be Bogáromi János vizsgálóbíró tegnapielőtt délután Dr. Kalmárt.

A kihallgatás során vádolt beismerte, hogy a pénzt felvette és hogy azt nem szolgálhatta ki, hanem saját céljaira fordította, amiért is a vizsgálóbíró az ügyészség közbenjöttével letartóztatta dr. Kalmár Antalt. A vizsgálati fogság ellen vádolt felebbezással élt.

Dög sertéshus a forgalomban.

(Saját tudósítónktól.)

A rendőrségnél már napok óta titokban folyik a vizsgálat egy ügyben, amelynek kiderítése miatt nagy érdem illeti meg rendőrségünket, de különösen a vizsgálatot vezető Vojnics Béla alkapitányt és Mariánovic Mité rendőrbizost.

Az eset részletei a következők:

Kiss Testvérek, helybeli hentesáru üzlet tulajdonosok ellen akik nemrég Lang Simon-tól vették át az üzletet már régebb idő óta az a gyanu merült fel, hogy esett sertések husát feldolgozzák külföldi hentesárukhöz töltelék gyanánt. Ez a gyanu csak megerősödött a napokban amikor a rendőrséghez egy feljelentés érkezett, hogy Kiss Testvérek csakugyan esett sertéshust dolgoznak fel.

A rendőrség ezen feljelentés folytán nagy titokban megindította a nyomozást és napról-napra több és több adat merült fel arra nézve, hogy valami van a dologban.

Megtudták ugyanis, hogy Kiss Testvérek ejnek idején, amikor a sertéseket leszurni szokták, kocskicon élő és döglött sertéseket visznek haza feldolgozás végett s hogy a lakóknak figyelmét eltereljék, akként manipuláltak, hogy amikor a kocsi az udvarba érkezett, a munkások megszurták az esett sertést és közvetlen utána az élőt is, így minden gyanu nélkül feldolgozhatták az esett sertést is.

Megtudták továbbá azt is, hogy az esett sertéseket, melyeket az állatorvos mint élvezésre használatatlant kőolajjal leöntött, Kiss Testvérek lemosták és husát feldolgozták. Így tehát Vojnics Béla alkapitánynak elég adat lévén a kezében, megindította a vizsgálatot annál is inkább, mert Kiss Testvéreket már több ízben büntette meg hasonló kisebb nagyobb egészségügyi kihágásért.

Ma délelőtt anélkül, hogy a czég tulajdonosai sejtették volna, a kapitány meglepte őket műhelyükben, de nem ment egyedül hanem vele voltak Eberhardt József állami állatorvos, Dornstädter állatorvos, Dr. Kertész Sándor tisztii főorvos és Mariánovic Mité rendőrbizos.

Amikor az itt felsorolt urak a műhelybe léptek, a segítők javában dolgoztak. A kapitány megállította a munkát és megkezdődött a vizsgálat amely meglepő eredményre vezetett.

A munkások kihallgatván, bizonyították, hogy tényleg igaz, hogy esett sertés húst dolgoztak fel már több alkalommal, dögdiszónak belejt kolbászba vágják, é vezésre már teljesen használhatatlan bűzös húst dolgoznak.

A vizsgálat során az asztalok alatt ládába helyezett leszórt, romlott, bűdös és lérges húst találtak, megmérték továbbá a készletben levő kolbász súlyát is és az eredmény az volt, hogy sokkal nagyobb sulya volt a már kész kolbásznak, mint a mennyit Kiss Testvérek a leülésre bejelentett sertésekből készíthettek.

Igy tehát a szigorú vizsgálatnak meg is volt az eredménye.

Vojnics Béla alkapitány a tisztii főorvos véleménye alapján azonnal elrendelte, hogy a romlott sertéshúst a gyepmester semmisítse meg. Ezután kihallgatta a czég tulajdonosait névszerint Kiss Istvánt és Kiss Antalt, akik beismerték, hogy az állatorvos által kőolajjal leöntött sertéshúst lemosták azt azonban tagadták, hogy romlott sertéshúst feldolgoztak volna, hanem abból szappant főztek és az ott találtakból is azt akartak készíteni.

A tanúk és a vizsgálat ellenkezőt bizonyítottak, an elynek folytán Vojnics Béla alkapitány a beható vizsgálat alapján kimondta a következő

ítéletet:

Kiss Testvérek közegészség elleni kihágás miatt 200 frt pénzbírságra és 60—60 napi elzárásra ítéltetnek, ezenkívül az iparjog elvonatik tőlük és mindkettő a város területéről kiutasítatnak.

Kiss Testvérek az ítélet ellen felebbezést jelentettek be.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. cz. közönséget tisztelttel értesíteni, hogy Szabadkán a IV. sorsjáték osztálysorsjegyek elárúsításával **Illgen János** fűszerkereskedő urat bízunk meg.

Mayer és Linzer

a m. kir. osztálysorsjegyek főelárúsítói Budapest. Vonatkozva fenti hirdetményre ajánlok már most I. osztályra sorsjegyeket

$\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$

6 frt. 3 frt. 1 frt 50 kr. 75 kr.

Illgen János fűszerkereskedő ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű teljesen veszélytelen

tűzijátékokból.

MÖRATHON egy imprágnált zamatos gyógy-fű-év rék cigár-etta- és pipado-hányhoz

Ö rümmel szítja az ember kitűnő tulajdonságai miatt

R ágyuitra bármily dohányással, az utóbbi égető csipős ize elvész

A legégszesebb keverés cigár-etta- és pipadohányba

T ekintve azt, hogy Mörathon a nikotin ártalmassá hatását a gyomorra paralizálja, minden dohányzósak nélkülözhetlen

H at és pipadohányval vagy négy rész cigár-etta-dohányval keverteti

O rvosok által minden dohányzóknak ajánlati

N agy is mag 30 kr., kis csomag 10 kr., külön vágat és csomagolás pipadohány és külön cigár-ettadohány részére

Próbaküldemény: 10 kis csomag bérmentre 1 frt 26 kr. utánvét mellett.

Viszonteladónak jó vedé mező.

Egyedüli készítő: **MÖRATH TIVADAR** gyógyfűkereskedés Grác.

Vezérképviselő Magyarország és társországok részére: **Dvorzák János** bevételi ügynöksége, Budapest, VI. Gyár-utca 43.

The Premier Cycle Co. Lm^{td}

Corentry (Anglia)
EGER (Csehország)
Nürnberg-Doos

A világ legnagyobb kerékpárgyárai.
24 év óta elsőrendű jegy.

Képviselője: **Stern Adolf** Szabadka, Főter, Vermes-ház, hol javítások saját műhelyében pontosan eszközöltetnek.

Legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeresemény

JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
1 " "	30000
5 " "	30000
1 " "	25000
7 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	80
2900 " "	40
50,000 nyer. és jut. összegben	13.160,000

A negyedik nagy magy. kir. osztálysorsjáték nem sokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre **ujból** **50,000** nyeresemény

jut, vagyis az oldalt levő nyereseményjegyek szerinti az összes sorsjegyek fele eltétlenül nyerni fog.

A nyeresél esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen **tizenhárom millió 160.000** koronát sokának ki hitosan. A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész I-ső oszt. sorsjegyet **6.- frt**
" fel " " " " **3.- " "**
" negyed " " " " **1.50 " "**
" nyolczad " " " " **0.75 " "**

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a **rendelményeket mielőbb** legkésőbb azonban

folyó évi május hó 18. és 19-ig mely napokon a húzás van, hozzánk beküldeni.

Török A. és TSA

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói

Budapest, V., Váci-körút 4/A.

Rendelőlevél kivágandó.

TÖRÖK A. és Tsa uraknak Budapest, Váci-körút 4/A.

Kérem nekem.....eredeti I. osztályú sorsjegyet a hivatalos tervezetével együtt küldeni.

Az összeg: } számvendő melléklete postaküldeményval küldeni. (A mely rovat szükségtelen, törlendő.)

frt

Pontos osztm.

„TANARON“

Az ésszerűen és szorgalommal kezelt gyümölcsfa-tenyésztés buszáan jövedelmez gondozásának, ezért szükséges, hogy a termelők figyelm: első sorban a fát és gyümölcsöt egyaránt pusztító rovar es féreg ellen irányuljon.

Több hírneves pomológus szakértő tanácsai nyomán sikerült a gyümölcsfa-permetezéshez szükséges alkotórészek birtokába jutnom.

Ezeket az előírt módozat szerint összeállítván, vegyileg megvizsgáltattam és

„Tanaron“

gyümölcsfa-permetező szer

néven hozom forgalomb: egyidejűleg a szabadalom elnyerése czéljából 9754. sz.

Számos elismerő s köszönő levelek közül kiemeljük: Beretvási Pál szálloda- és szálló-tulajdonos Kecskemét, Hordos Ferenc szálló-tulajdonos B.-Füred Simonffy Jakab földbirtokos Pa-Fonyos-Láb, Fischer Vilmos kereskedő Császártöltés, Medveczki György I. Jegyző R. Palota, Ferenczy gyógyszerész Petrovácz, Braun Károly birtokos Eger, dr. Klein Adolf osztály-orvos Szabadka, Bacarcich Sándor altábornagy Nagy-Écs, Soós Elemér ezredes Pécel.

gyümölcsfa

permetező szer.

a. a bejelentést megtettem. Ugy az összedállítás, de különösen a vegyi vizsgálat kitűnő eredménye azon határozott kijelentésre bátorítanak, miszerint a Tanaron egyike a legjobb gyümölcs-féregirtó szereknek, feltétlenül biztos eredménynyel jár és nincs semmi káros hatással sem a fa sem pedig annak gyümölcsére.

Egy doboz ára 60 kr. — A feckendő darabja 1 frt.

Sugár Manó, gyártelep: Szabadkán, i. kör, Bercseny-utca 35f, saját ház.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.